

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: У-661/03
Бања Лука, 20.9.2006. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Фикрета Кршлаковића, као предсједника вијећа, те Јанка Нинића и Смиљане Мрше, као чланова вијећа, уз судјеловање записничара Снежане Црнојевић, у управном спору по тужби ДОО М. Т. (у даљем тексту: тужилац) против рјешења тужене Управе, број 01/0104/450-125/03 од 12.5.2003. године, у предмету контроле обрачунавања и плаћања пореза, у сједници вијећа одржаној дана 20.9.2006. године, донио је

ПРЕСУДУ

Тужба се уважава, оспорени акт се поништава.

Образложење

Оспореним актом одбијена је жалба тужиоца против рјешења Управе – Подручног центра Т. број 08/0702/490-31/03 од 7.2.2003. године, којим му је наложено да, ради отклањања неправилности у пословању, које се односи на обрачун и плаћање пореских обавеза, изврши уплату пореза у износима главног дуга и камата, у року и на начин поближе одређеним у тачки 1. и 2. диспозитива тога рјешења.

Благовременом тужбом тужилац оспорава законитост тога акта, те истиче: да су њиме повријеђене одредбе члана 28. став 4. Закона о Пореској управи, јер да му је обавјештење о контроли и изузимању документације уручено "чином пописа залиха робе и изузимања документације", тј. 21.01.2003. године; да је Уредба о међуентитетској трговини производа који подлијежу плаћању акциза, на којој је оспорени акт заснован "врло спорна", јер да је "у супротности са актима донесеним у Дејтону, који су регулисали слободу протока робе и услуга и избјегавање двоструког опорезивања"; да првостепени поступак није правилно проведен, јер да му је била изузета сва документација; да образложење тужене стране у вези његовог пословања са ДОО Д. П., ДОО Т. П. и А. експорт-импорт Н. Т. "није у реду", јер да је то пословање "обављено у складу са позитивним прописима из пореске области"; да се он не може задужити плаћањем пореза ако купац у писменој изјави није ставио свој јединствени идентификациони број, јер да је то обавеза купца, а не продавца; да се не ради о безготовинском плаћању кад су средства уплаћена на његов жиро-рачун, а ако је "неко у овој ситуацији погријешио", да то није он; да се под појмом "безготовинско" подразумева да плаћање "није извршено из руке у руку или на благајни, односно у готовини". Предлаже да се тај акт поништи и да се тужена страна обавезе да му по основу накнаде штете исплати износ од 140,717,64 КМ на име неосноване наплате пореске обавезе по основу члана 4. Уредбе о међуентитетској трговини производа који подлијежу плаћању акцизе.

Тужена страна у свом одговору остаје код разлога из образложења оспореног акта и предлаже да се тужба одбије као неоснована.

Размотривши тужбу и оспорени акт по одредбама члана 39. Закона о управним споровима ("Службени гласник Републике Српске", бр. 12/94 – у даљем тексту: ЗУС), затим одговор тужене стране и цјелокупне списе предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у диспозитиву ове пресуде из слиједећих разлога:

Из списка предмета произилази да је обавјештење првостепеног органа број 08/0702-490-31/03 од 16.01.2003. године да ће овлашћено лице тога органа извршити контролу тужиоца, има на крају ознаку да је оно достављено пореском обвезнику. Ту је и нечитак рукописни потпис и такође рукописом означен датум 16.1.2003. године. Потпис није овјерен печатом тужиоца, па остаје нејасно ко је стварни прималац тога обавјештења. Међутим, и под претпоставком да је тачна тврдња тужене стране да је тога дана, тј. 16.01.2003. године обавјештење достављено тужиоцу, а код чињенице да из потврде истог првостепеног органа под истим пословним бројем од 20.01.2003. године произилази да је тога дана од тужиоца привремено одузета документација и да из записника о контроли тужиоца, такође под истим пословним бројем од 21.01.2003. године произилази да је контрола извршена у периоду од 21.01.2003. до 31.01.2003. године – остварена је повреда одредаба члана 28. став 4. и члана 83. став 4. Закона о Пореској управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 51/01 – у даљем тексту: Закон...). Наиме, према тим одредбама, позив, односно писмено обавјештење управе обвезнику да предочи документе или друге књиге и евиденције потребне за спровођење извршавања пореских закона, уручује се обвезнику најмање три радна дана прије давања изјаве или стављања на увид докумената. Дан 16.01.2003. године био је четвртак, који се не рачуна у тај рок с обзиром на одредбе члана 88. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник Републике Српске", бр. 13/02). Из тога слиједи да је први радни дан, а тиме и почетак тог тродневног рока био 17.01.2003. године (петак). Потом су услиједила два нерадна дана (субота и недјеља) у смислу одредаба члана 66. став 1. Закона о административној служби у управи Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", бр. 16/02 и 62/02), тако да је други радни дан био 20.01.2003. године (понедјељак), а трећи – 21.01.2003. године (уторак). При том се указује и на чињеницу да у списима предмета нема података о томе да је тужилац дао сагласност да се контрола може заказати и раније – у смислу одредаба члана 83. став 4. Закона...

Надаље, одлуком Уставног суда Републике Српске, број У-108/01 од 30. маја 2005. године, која је објављена у "Службеном гласнику Републике Српске", број 64/05 од 7. јула 2005. године, утврђено је да Уредба о међуентитетској трговини производима, који подлежу плаћању акцизе, у вријеме важења није била у сагласности са Уставом и законом, а то исто утврђено је одлуком број У-65/02 од 13. септембра 2005. године и за другу истоимену Уредбу ("Службени гласник Републике Српске", бр. 18/02), која је објављена у истом службеном гласилу број 88/05 од 5. октобра 2005. године. А према одредбама члана 69. Закона о Уставном суду Републике Српске (пречишћени текст - "Службени гласник Републике Српске", бр. 54/05), те Уредбе се не могу

примјењивати на односе који су настали прије дана објављивања одлуке Суда ако до тога дана нису правоснажно ријешене, па отуда преостаје да се на њима не може заснивати било каква обавеза тужиоца.

Приговори тужиоца да он није у обавези да у писменој изјави у смислу одредаба члана 28. став 2. Закона о акцизама и порезу на промет ("Службени гласник Републике Српске", бр. 25/02) наводи јединствени идентификациони број купца и да се не ради о безготовинском плаћању када је уплата готових средстава извршена на његов жиро-рачун, по оцјени овог суда, нису основани. Наиме, он је као продавалац робе у обавези да контролише да ли је купац поступио по тим законским одредбама, па ако није, да му ускрати продају робе без обрачуна пореза на промет, наравно, кад таква обавеза постоји. С друге стране, под појмом безготовинског плаћања подразумијева се пренос средстава са жиро-рачуна једног субјекта (купца) на жиро-рачун другог субјекта (продаваоца), из чега слиједи да уплата готовинских средстава на жиро-рачун није безготовинско плаћање.

Имајући у виду изложене разлоге, овај суд налази да су оспореним актом остварени разлози из члана 10. став 1. тачка 1. и 3. ЗУС-а, па се отуда тужба у овом управном спору уважава тако да се тај акт поништава на основу одредаба члана 41. став 1. и 2. тога закона.

У поновљеном поступку тужена страна је у обавези да поступи по одредбама члана 61. ЗУС-а тако да умјесто поништеног, донесе други акт најдаље у року од тридесет дана, рачунајући од дана примитка ове пресуде уз уважавање правног схватања и примједби овог суда у погледу поступка.

Записничар
Снежана Црнојевић

Предсједник вијећа
Фикрет Кршлаковић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарне
Амила Подрашчић